

De Digitale Snelweg



Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

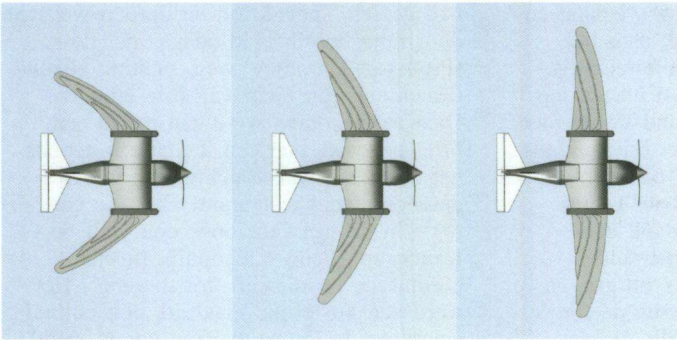
Nummer 65

Peter Meijer

Roboswift

Hans Bossenbroek wijst ons op: <http://www.resource-online.nl/home.php?r=1&id=944>. Deze website levert wekelijks nieuws en heet voluit 'Resource Weekblad voor Wageningen Universiteit en Researchcentrum'. Het is een onafhankelijk weekblad voor personeel en studenten van de universiteit te Wageningen dat wordt uitgegeven door

Cereales Uitgeverij te Wageningen. Op 5 juli 2007 lezen wij in deze uitgave een artikel met de titel: 'Studenten bouwen robotzwaluw' door Korné Versluis. Een groep Delftse studenten Lucht- en ruimtevaarttechniek gaat onder begeleiding van de Wageningse promovendus ir. David Lentink een robotzwaluw bouwen, genaamd 'Roboswift'. Lentink publiceerde onlangs in Nature over de vliegcapaciteiten van de Gierzwaluw. De Delftse studenten willen zijn kennis gebruiken in hun ontwerp. Lentink schreef in Nature dat de Gierzwaluw een efficiënte vlieger is doordat hij de vorm van zijn



Enkele afbeeldingen van de Roboswift met de vleugels in verschillende standen. Illustratie: Jan Wouter Kruyt.

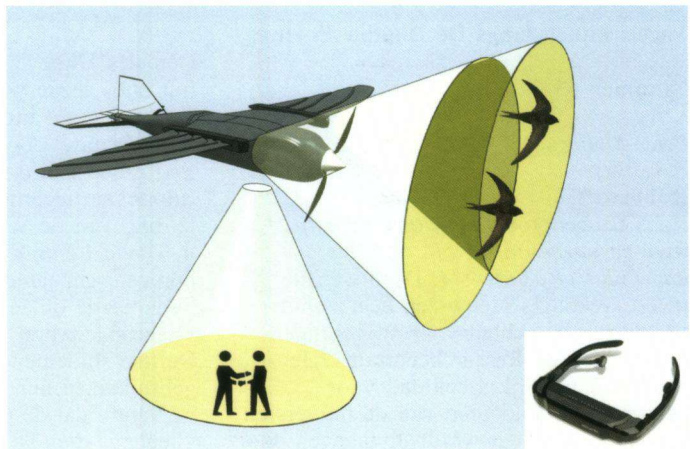
vleugels kan aanpassen aan zijn snelheid. Het Delftse vliegtuigje zal gebruikmaken van dat inzicht. Bij het besturen van het toestel kan men de stand van de vleugels veranderen. Volgens Lentink wordt het daardoor mogelijk een vliegtuigje te maken dat bij verschillende snelheden efficiënt vliegt. Vliegtuigen met vaste vleugels hebben één snelheid waarbij zij optimaal vliegen. Harder vliegen dan die snelheid kost veel extra energie. De Roboswift is naar verwachting begin 2008 klaar. Het vliegtuigje kan dan met een zender vanaf de grond worden bestuurd en kan bijvoorbeeld Gierzwaluwen volgen. 'Ik denk dat dit gaat lukken als de dieren rustig zweven. Als ze meer capriolen uithalen, is de piloot met de zender waarschijnlijk veel te traag om ze te volgen.' Uiteindelijk bouwen de studenten drie Roboswifts om in maart 2008 deel te kunnen nemen aan een wedstrijd voor kleine vliegtuigjes in India. Elk vliegtuigje krijgt drie camera's die opnames kunnen maken van vogels,

maar ook van mensen op de grond. Voor een eerder ontwerp van Lentink, de op insecten geïnspireerde Delfly, bestond veel interesse van de defensie-industrie, want die is geïnteresseerd in de mogelijkheden om de kleine vliegtuigjes te gebruiken voor spionage.'

Huiszwaluwnesten

Sinds een aantal jaren tel ik in de Wieringermeer weer huiszwaluwnesten. Aan mijn dakrand zitten helaas geen nesten. Bezwaren tegen nesten aan de dakrand kan ik best begrijpen. De Huiszwaluw maakt nogal wat rommel bij het bouwen van zijn nest en ook als de jongen uitgekomen zijn. In de jaren zeventig van de vorige eeuw woonde ik ook in de Wieringermeer en wel in Slootdorp. Ik was jaloers op mijn burens aan de laan die wel nesten hadden, maar ik zag ook de rommel die ze weghaalden. Ik probeerde hen tevergeefs van het belang van de Huiszwaluwen en hun nesten te overtuigen. Toen eindelijk na een jaar of vijf één

Bij het besturen van de Roboswift maakt men gebruik van 'stereo vision'. Met behulp van twee camera's die naar voren gericht worden en een onderlinge afstand van 12 cm hebben is het mogelijk om diepte te zien. Dat is belangrijk voor de besturing van de Roboswift. De piloot krijgt een speciale bril op en kijkt naar een klein schermpje. Hierop ziet hij de projectie van de beelden uit beide cameras. De piloot die op de grond staat kijkt dus via de camera's als het ware mee vanuit de Roboswift. Illustratie: Jan Wouter Kruyt.



paartje aan mijn dakrand een nest bouwde was ik daar zeer trots op. Mijn echtgenote vond wel dat ze veel rommel maakten, maar het nest mocht blijven zitten en de jongen kwamen uit. Een advies om een plankje aan te brengen, nam ik over en Arie Slijkerman uit De Haukes zorgde er voor dat het er kwam. Daartoe moest in het late najaar het oude nest wel weggehaald worden. Vol verwachting hoopte ik op nieuwbouw in het voorjaar daarop. Helaas kwamen er geen Huiszwaluwen meer terug. Wat jammer. Waardoor dat niet gebeurde was niet duidelijk. Ik verhuisde later naar Woerden. Niet dat ik dit uit teleurstelling deed, maar ik had andere belangen. Met weemoed kijk ik tijdens mijn tellingen de afgelopen jaren naar de plekken in Middenmeer en bij de buitenwegen in de polder waar Huiszwaluwen probeerden een nest te bouwen. De nesten mogen niet overal zitten en ik begrijp dat best.

Aan mijn ervaringen moest ik denken toen ik op 2 juli 2007 een e-mail van Oebele Dijk (owdijk@planet.nl) las. Hij schrijft: 'De afgelopen dagen bezocht ik het TT-circuit van Assen en ik zag aan de onderzijde van de betonnen hoofdtribune enkele nesten van Huiszwaluwen zitten. Ik heb ze niet geteld, maar gelet op de stapsgewijze constructie van de tribune, zou je mogen veronderstellen dat de toekomst veelbelovend is. Mogelijk kan een plaatselijke vogelwerkgroep daar eens verder naar kijken'. Jan Alexx Roos schrijft daarop: 'Het verhaal is helaas iets minder positief. Toen ik enkele weken geleden op het circuit een rondleiding kreeg, viel het me op dat de Huiszwaluwen zenuwachtig heen en weer vlogen en telkens gingen kijken naar de richels boven de pits (aan de parkeerkaant, niet de circuitkaant). Na enige navraag bleek dat men net alle nesten had verwijderd'. Jan Alexx



Op de website van 'Resource', het weekblad van de Wageningen Universiteit, staat een bericht over de Roboswift.

Roos meent dat de nesten die Oebele heeft gezien, hernieuwde pogingen zijn en dat ze weer zullen worden vernietigd. Hij is van mening dat dit tegen de wet is. Henri Bouwmeester bevestigt dit, maar geeft wel aan dat dit dan ter plekke geconstateerd dient te worden. Gebruik desnoods het mobieltje. Klaas van Dijk uit Groningen is gelukkig zeer betrokken en stuurt een e-mail naar de Algemene Inspectiedienst (AID): 'Zouden jullie werk kunnen maken van onderstaande melding en indien er sprake is van één of meer overtredingen van de Flora- en faunawet of van andere wetten en ervoor kunnen zorgen dat de verantwoordelijke personen worden vervolgd? Graag blijf ik op de hoogte van de stand van zaken'. Shakira Oranje van de AID, vakgroep Natuur met als functie coördinator AID Groendesk, antwoordt Klaas op 10 juli 2007: 'Geachte heer Van Dijk. Bedankt voor de melding die u bij ons heeft neergelegd, echter de AID zal



De website van de Algemene Inspectiedienst (AID).

geen handhavende actie ondernemen naar aanleiding van de door u gedane melding, reden hiervoor is dat de prioriteiten momenteel elders liggen. Indien u van mening bent dat de Flora- en faunawet wordt overtreden zou u wellicht uw melding ook kunnen richten aan de politie. Voor vragen kunt u altijd contact opnemen'. Het adres van de AID: Postbus 140, 3454 ZJ De Meern, telefoon: (030) 669 26 40 en fax: (0842) 22 7 97. Er is ook een e-mail: aid-groendes@minlnv.nl en een website: <http://www.aid.nl/groendes>. Als u nu begrijpt waarvoor wij een AID hebben en een wet en mogelijkheden tot handhaving, dan mag u mij dit uitleggen. Andere prioriteiten en afschuiven op de politie?

Zilvermeeuw Sam en de Sociale Dienst

Mensen aan de zelfkant van het leven kunnen gebruikmaken van de Sociale Dienst van een gemeente. Voor een bepaald bedrag wordt hun drankbehoefte betaald. Dit geldt ook voor de Zilvermeeuw die in het Schotse Aberdeen na opening van de winkel van R.S. McColl naar binnen gaat en dan weer terugkomt met een zak Kaasdoritos. Dit keer betalen klanten van de



De website van BBC News bracht een bericht uit over een meeuw die zich ontwikkeld heeft als een gewiekste winkeldief.

winkel het geld voor de zakken die Sam meeneemt. De vogel steelt niet als er getuigen in de winkel zijn. Hij wacht netjes tot er geen klanten zijn en slaat dan zijn slag. Zie ook: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/scotland/north_east/6907994.stm. Dat is nog eens iets anders dan klagen over vervuiling door Huiszwaluwen en krijsende meeuwen. De actie van Sam is te zien op een filmpje dat gemaakt is met een mobiele telefoon. Het is te vinden op de genoemde website maar ook op: <http://www.dumpert.nl/mediabase/21372/ce7cd086/index.html>.

Dwaalgast

Een 'dwaalgast' noemt Jack Folkers zichzelf. Hij is op wereldreis en doet verslag hiervan in dat



Een opname van een Bruine Kiwi *Apteryx australis*, een soort waarvoor u naar Nieuw-Zeeland zult moeten reizen. De kans om daar ook zo'n foto te kunnen maken is echter bijzonder klein, want kiwi's zijn echte nachtdieren. Foto: Jack Folkers.

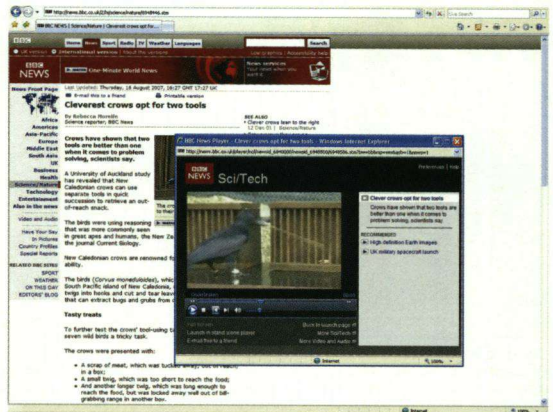
Een groepje
Koningspinguïns
Aptenodytes
patagonica.
Foto: Jack Folkers.



informatieve en interessante blad van de Vogelwacht Utrecht: 'De Kruisbek'. Wie het leuk vindt, kan ook op zijn website de verrichtingen van Jack volgen. Kijk maar eens op: <http://www.dwaalgast.nl/>. Op zijn website schrijft Jack wie hij is: 'Geboren in 1960. Natuurlijkhebbber in hart en nieren. 'Vastlegger': fotograaf, schilder, tekenaar en beeldhouwer, schrijver, soms niets, soms alles. De Doler uit Tolkiens boeken. En nu... onbezoldigd reiziger'. Jack reist uit nieuwsgierigheid en om een oude droomwens uit te laten komen. 'Oerwouden, nevelwouden, steppen en savannen, contact met de echte oernatuur, het leven zien en voelen. Mijn plekje zoeken en vinden en vervolgens verder reizen naar een nog eigener plek'. En zo vertrok hij in september 2005 en hij hoopt in september 2007 in Afrika te zijn. Mocht hij ooit in Nederland terugkomen dan denkt hij een natuurreisbureau te beginnen met als specialiteit vogels of hij wil een boek schrijven en iets meer met zijn foto's doen. Natuurlijk ook een nieuwe reis voorbereiden. Zijn avonturen en ervaringen zijn te volgen via 'De Kruisbek' en via zijn website. De foto's die hij erbij zet, zijn prachtig en het verhaal is indrukwekkend.

Broedmysterie

Een fantastische website is: <http://pooljaar.nl/broedmysterie>. Het broedmysterie gaat over de Drieteenstrandloper op Groenland. Op de website zien wij Joop Jukema een Kanoet vangen en ringen. Ingrid Tulp, Hans Schekkerman, Jeroen Reneerkens en nog een aantal onderzoekers werken hard tijdens het Poollicht. De middernachtzon doet ze niet direct naar bed verlangen. En ook aan gezelligheid is er geen gebrek bij nul graden om elf uur 's avonds. En als het dan kouder wordt dan zet je een lekkere rock-and-rollplaat op en op het ritme van de muziek verwarm je je snel. Geweldig om dit vanuit mijn werkkamer mee te maken. Ik zou ook wel even mee willen feesten en mee willen helpen de wetenschap weer iets te bevorderen. Prachtig. De website <http://pooljaar.nl> laat ook ander onderzoek zien. Deze website wordt regelmatig bijgehouden en brengt veel nieuws over onderzoeksprojecten in het poolgebied. Dat is de moeite waard. Zo onderzoekt Maarten Loonen bijvoorbeeld ganzen

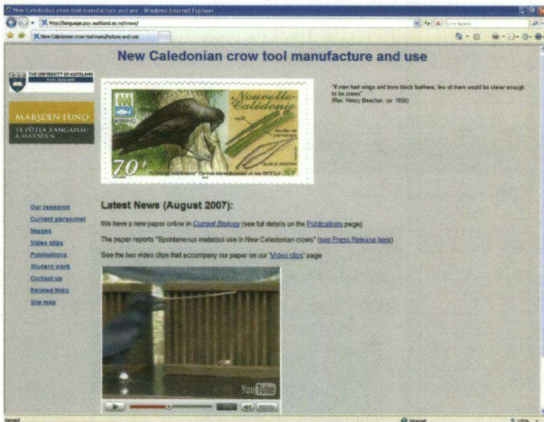




Falklandcaracara *Phalacrocorax australis*.
Foto: Jack Folkers.

op Spitsbergen. Daarvoor kunt u naar: <http://pooljaar.nl/vogels>. Door te kijken naar een reeks videofilmpjes kunt u zien hoe de onderzoekers hier bezig zijn. Ook vanaf uw eigen computer valt er veel te genieten.

Kraai gebruikt spontaan gereedschap



Op deze websites kunt u de verrichtingen zien van een Wipspanvelkraai uit Nieuw-Caledonië die ontdekt had hoe je met behulp van verschillende stokjes bij een beloning kan komen.

Henri Bouwmeester wijst op een website waar men bij gedragsonderzoek aan de Wipspanvelkraai *Corvus moneduloides* heeft vastgesteld dat deze vogels niet alleen gereedschappen kunnen gebruiken (hetgeen al langer bekend was), maar dat zij ook de kennis hebben ontwikkeld om verschillende gereedschappen achter elkaar te gebruiken. De vogels leerden in recordtempo dat zij een kort stokje nodig hadden om daarmee een langer stokje uit een kooitje te peuteren. Gebruikmakend van het tweede stokje waren zij in staat een traktatie uit weer een ander kooitje te peuteren. Met het korte stokje lukt dat niet. Deze kraaiensoort komt voor in Nieuw-Caledonië. Zie: <http://language.psy.auckland.ac.nz/crows/>. De Universiteit van Auckland laat op deze website meer zien van het onderzoek. Ook op <http://news.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/6948446.stm> staat een artikel en een filmpje over de kunsten die deze Wipspanvelkraai zich heeft aangeleerd.

Avifauna van Limburg

Dit jaar verscheen de Avifauna van Limburg. Een bespreking van deze uitgave hoeft u hier niet te verwachten. Het boek weegt wel 3 kg en er zijn diverse positieve reacties. Er ontstond in de periode juli-augustus een polemiek over het feit dat er een waarneming opgenomen was die P.A. Hens op 12 september 1969 op De Hamert had gezien. Het betrof tien Renvogels. Hoewel ik graag zou reageren op de polemiek, dien ik als opvolger van Hens in de lijn van voorzitter van de Club van Nederlandse Vogelkundigen mijn handen vrij te houden. Hopelijk heeft u hier begrip voor.

Malta op YouTube

Mocht u niet bekend zijn op het internet dan heeft u toch vast wel eens gelezen dat iedereen video-

filmpjes kwijt kan op de website van YouTube. De directeur van Birdlife Malta, dr. Andre F. Raine, wijst ons op: <http://www.youtube.com/watch?v=Q3RLEgM9LvA>. Een mooi filmpje over het project voor de Yelkouanpijlstormvogel *Puffinus yelkouan*. Bij Malta komt zo'n 10% van de populatie van deze soort voor. Als u in de gelegenheid bent het filmpje daarover eens te bekijken dan moet u dat beslist doen.

Handige websites

De Stichting Natuurverstoring heeft een website waarop u verstoringen in de natuur melden kunt: <http://www.natuurverstoord.nl>. Indien u wil weten welke soorten waar te zien zijn dan kunt u terecht op de website van Avibase die onderhouden wordt door Denis Lepage. Deze pagina's zijn beschikbaar dankzij de medewerking van een Canadese partner van BirdLife International. Kijk maar eens op: <http://www.bsc-eoc.org/avibase/avibase.jsp?pg=checklist&lang=NL>. U vindt daar lijsten met vogels in landen over de hele wereld. Deze lijsten zijn samengesteld aan de hand van de beste informatie die momenteel beschikbaar is. Ze zijn gebaseerd op een groot aantal bronnen die Dennis door de jaren heen heeft verzameld en ze worden voortdurend bijgewerkt. Dennis stelt deze lijsten graag beschikbaar als hulpmiddel voor alle vogelliefhebbers. Behalve deze checklists is er nog meer informatie te vinden bij Avibase. Kijk ook maar eens op: <http://www.bsc-eoc.org/avibase/avibase.jsp?lang=NL&pg=home>. Norman van Swelm wijst ons op: <http://www.greengull.de/>. De evolutionaire ontwikkeling van meeuwen heeft veel aandacht. Via deze website (in het Duits) zijn enkele dissertaties te downloaden. Norman meldt: 'Mijn lievelings-



Op de website van Avibase is informatie te vinden over taxonomie van vogels. Het is een uitstekende bron voor checklists van vogels in landen over gehele wereld. Deze lijsten worden voortdurend actueel gehouden.

vogels hebben me tienduizenden malen gebeten, bescheten, bekotst en gekrabd maar goed, desondanks hebben ze mijn diepe bewondering en waardering weten op te wekken! Over de diversiteit van meeuwen als gevolg van evolutionaire processen is de laatste jaren veel, maar nog lang niet alles, bekend geworden. Bekijk maar eens de dissertaties van dr. Dorit Liebers en dr. Ronald Klein die als PDF-bestand beschikbaar zijn'. Op de website is behalve de genoemde dissertaties ook andere informatie over meeuwen te vinden. Er zijn bijvoorbeeld ook foto's van meeuwen en verspreidingskaartjes met terugmeldingen van afgelezen ringen te bekijken. Er is zelfs een pagina met geluidsfragmenten van de roepen van een aantal meeuwensoorten.

In het verleden heb ik al eens gewezen op de pagina's van 'buienradar. Naast deze 'buienradar' is er nu ook de 'windradar'. Kan handig zijn. Kijk op: <http://www.windguru.cz/int/index.php?sc=48253>.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren, dan kunt u mij bellen of schrijven. Mijn website vindt u op: <http://www.petercmeijer.nl/digitalesnelweg>. Hier vindt u een link naar *het Vogeljaar* en de genoemde links uit de rubriek 'Vogels kijken langs De Digitale Snelweg'. Ook de websites van vogelaars en vogelorganisaties kunt u hier vinden.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer, (0227) 50 35 59, e-mail: digitalesnelweg@petercmeijer.nl.